

Jäger Szeréna Férjével, Josziffal És Gyermekeivel



A kép Sărătelben készült a házuknál, a gangon -- úgy mondják ennek románul.

Jobbról az első az édesanyám, harminckilenc éves lehetett, a fején szita van, egy kicsi haj elöl, úgyhogy nem látszott, hogy le van vágva. Mellette a kicsi öcsém, Salamon. Ő még nem járt iskolába, de járt heiderbe [héder]. Utána, az a kalapos az apám, jóképű volt. Édesapám mellett a kicsi kislány Mirjám. Baloldalt a legnagyobbik testvérem, Dávid, és mellette én vagyok, tizenöt éves voltam. Gesztenye színű copfjaim voltak, hosszú hajam volt, megfonta anyám kétoldalt, és utána befonta egyiket a másikba, és akkor visszatúrte, és két rózsaszín masnival megkötötte.

A képet egy fényképész csinálta, azt hiszem, ott is lakott az udvaron, mert a magyarok elvették a raktárhelyiségünket, és odatettek egy vasutast, Magyarországról jött, és neki volt fényképezőgépe. Akkor még nem volt úgy, hogy összelakoltatták a zsidókat, csak elfoglalták Erdélyt, és kellett lakás. A képet, már nem emlékszem pontosan, de valami szomszéd adta vissza.

Az édesapámat Jäger Joszifnak hívták, 1901-ben született, Szeretfalván. Nem tudom, milyen iskolát végzett, mert tizennégy éves volt, mikor az apja fiatalon meghalt, és ő lett a családfenntartó. Nem tudom, milyen körülmények között ismerkedett meg édesapám anyámmal, de szerelmi házasság volt. Az édesanyámat Jäger Szerénának hívták, született Rosenfeld. Anyámék Herinából származtak, ez egypár kilométerre van Szeretfalutól, és vagy tizenöt kilométerre van Besztercétől [Herina a helység román neve, magyar neve Harina. -- A szerk.], de szegényebbek voltak, mint apámék. Jäger nagymamám, habár özvegy volt, mégis jómódú volt, és nem akarta anyámat feleségül apámnak, úgyhogy apám pénzt adott Rosenfeld nagymamának, hogy tudjon hozományt venni. 1923-ban esküdtek meg.

Először bérben laktak, Sărătelon, egy osztálytársamnak a szüleinél, nem messze nagymama házától, és utána építették a házat azon a helyen, amit Jäger nagymama adott.

Ötön voltunk testvérek, három lány és két fiú. 1925-ben született Dávid, 1927-ben születtem én, Mirjám 1930-ban született, Fajge 1933-ban, azután született Salamon, 1938-ban.

Dávid nagytata után kapta a nevét. Félre nézett, baj volt a szemével, így született, ahogy született, sütött a nap és félre...

Mirjámmal egyszerre született még egy ikerleányka, aki meghalt szülésnél a köldökzsinórtól. Szegény anyám, annyit sírt, mikor kiment a temetőbe, mindig végignézett a sorok közt, s mondta, hogy ahol ezek vannak, még elfér egy, és úgy is történt: utána szülte Fajgét is, aki ugyancsak meghalt gyerekként. Mirjám deportálva volt együtt velünk, és Auschwitzban halt meg.

A testvérek közül Fajgével egyeztem én a legjobban, együtt aludtunk, és ő mindig befeküdt hamarabb, hogy melegítse meg nekem az ágyat. Háború volt, jöttek a magyarok, és Fajge pont akkor betegedett meg, mikor a tankok vonultak át Szeretfalván, úgyhogy nem lehetett orvoshoz menni, addig kellett várni, míg átvonultak a tankok, és akkor vittük apámmal Kolozsvárra, a Mátyás kórházba. S azt mondta az orvos, hogy későn vittük, perforált vakbele volt. Azért én ott maradtam vele, s akkor mondták, hogy hozzuk haza, mert megtelt a hasa gennyel. Mi ketten annyira össze voltunk kötve lelkileg, hogy nem tudott meghalni, amíg én nem mentem ki a szobából, tíz éves volt 1943-ban, mikor meghalt. Fajge Szeretfalván van eltemetve, a zsidó temetőben. A temető még most is megvan.

Salamon 1944-ben egész kicsi volt, még iskolás se volt, mikor eldeportálták együtt velünk, és Auschwitzban halt meg.